

KOMÁROM és VIDÉKE

PÁRTONKIVÜLI FÜGGETLENSÉGI 48-as POLITIKAI HETILAP.

Megjelenik: Vasárnap a kora reggeli órákban.

Előfizetési ár:

Egész évre helyben 4 korona vidéken 6 korona.
Fél évre " 2 " " 3 "
Negyed évre " 1 " " 1.50 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Szerkesztőség: Klapka-tér 3. sz.

Kiadóhivatal: Baross-utca 6. sz.

Előfizetési és hirdetési díjakat a

kiadóhivatal veszi fel.

Apró hirdetések egyszeri közlése 15 szóig 1 korona.

Minden további szó 6 fillér. Nyiltéri közlemények garmond sora 30 petit sora 40 fillér.

Kéziratokat nem adunk vissza.

V. évfolyam.

13. szám.

Komárom, 1908. április hó 4.

Fekélyek a magyar nép testén.

Az ideai sorozás megdöbbentő eredménye, hogy eddig még nem tapasztalt mértékben kellett kiselejtezni a sorozó-bizottságoknak az eléjük került emberanyagból. Ne áltassuk magunkat, satnyul a magyar fajta, s ha fel nem sikerül tartani ezt a dekadenciát, oda kerülünk a pusztuló, vesző gall faj mellé. Szlávok, germánok, latinok most mind sáska módjára szaporodnak, a közöttünk élő nemzetek erősödnek és gazdagodnak, mi elmaradunk mögöttük. A statisztika minden kétséget kizárólag biztosítja, hogy ennek az évtizednek népszaporodása messze elmarad a mult decemvium eredménye mögött.

Mi pusztítja a magyar népet? A kivándorlás, a nyomoruság, alkoholizmus, a tuberkolózis és nemi betegségek. A kivándorlás ugyan ma már csökkenőben van, de ez csak ideiglenes tünet, mert mihelyt az amerikai pénzválság elmúlik, tengerre szállnak megint a sorsüldözött, szegény magyarok tizezrei. De ha a kivándorlás csak egyedül grassálna, a baj még nem lenne olyan nagy, mert a kivándorlás nem akadályozhatja egészséges gyermekek születését, ép emberek felszűnését.

A világhírű Forel tanár ezekről a

bajokról beszélt nálunk s tüzes szózatokat intézett a magyar társadalomhoz, hogy tegyen valamit a társadalom s az emberek betegségei ellen. Tudjuk, hogy pusztában elhaló hang, a Forel tanár vészkiáltása, mert a mi államunk szegény, a társadalmunk szervezetlen, ami világnézetünk még elmaradott. Mégis mulasztás lenne elsiklani a téma fölött, amelynek oly végzetes a magja s oly közelről érdekel mindenkit.

A magyar állam főjövendelmi forrása az italfogyasztási adó. A nálunk mindenható állam egész erejét az alkoholos italok minél intenzívebb terjesztésére fordítja s iparengedélyt nem kap az ember olyan könnyen, mint italmérségi engedélyt. A legnagyobb haszon a legközönségesebb pálinkából van, amely természetesen a legnagyobb kámban is fogy, lévén az a legolcsóbb s a legizgatóbb. Állami szétartásunk aként van berendezve, hogy csődbe menne Magyarország, ha az italmérsést megnehezítenék s — ahogy anti-alkoholisták kívánják — a pálinkát a patikaszer-nívójára emelnék. Nálunk, sajnos, még ma is nemzeti virtus számba megy az ivás s így nemcsak a legelső néposztályban pusztít az alkohol, hanem a középosztályban, de a legfelsőbb rétegekben is — Itt azonban a pusztuló

hatás nem olyan szembeszökő, mert a módos ember jól táplálkozik s ezzel annyira — amennyire ellensúlyozza az alkohol romboló hatását. De gyilkol a három krajcáros pálinka ott, ahol kukorica kenyérré isszák.

Az ujoncok elkorcsosodásának másik oka a nyomoruság s piszok, amelyben a szegény ember gyermekei felnőnek. Ez ellen már többet és sikeresebben tehetne az állam és a társadalom, ha felfogná a veszedelem nagyságát és komolyan venné hivatását. Néhány száz óvoda, néhány millió az államkasszájából a szegény emberek gyermekeit megmenthetné az elkorcsosodástól. De az államnak ágyukra kell a pénz, a társadalom pedig divatnak tekinti a jótékonyt. Tervszerűen gyakorolt humanizmusról nálunk nem lehet szó.

A hazug álszenteskedés ellenszabálya az, hogy a nemi betegségeket s az ezekkel összefüggő mizériákat nem illik a nyilvánosság előtt pertraktálni. Ezen a téren ezért uralkodik szörnyű tudatlanság s e tudatlanság főoka a titokban lefolyó borzalmas pusztítási precesszusnak.

Megérjük-e, hogy a magyar népnek ezek a gonosz természetű sebei begyógyuljanak? Adja Isten, hogy megérjük.

„Komárom és Vidéke” tárcája.

Kutyahűség.

Írta: Zsoldos László.

Egy nyári éjszakán én is, mint annyi fiatal ember, kint kószáltam Ós-Budavárában. Elnéztem a boldog léhákat, amint ujjongani tudnak egy merészröptű, formás bokán, a hogyan festett képtű dámákkal pezsgőzik el a kölcsönkért pénzt, vagy a mint karöltve suhannak el a a lombok alatt s eltűnnek a homályba. —

— Mily szép — gondoltam — az élet, ha az ember a rutat szereti.

Ki tudja, milyen elméleteket nem állítottam volna még fel, ha hirtelen az az ösztönöszerű érzet nem támad bennem, hogy valami erősen fixiroz. Arra felé pillantok, a honnan a nézést éreztem s önkénytelen csaknem fölkiállítottam:

— Cató!

Valóban aki — nem tartanám illőnek, hogy „amely”-nek nevezem-fixirozott, Cató volt, az én kedves, megszökött, elzúllott kutyám. Sárgásan fénylő szemeit valami ha-

tártalan szomorúsággal függesztette rám, a hogy szétterpesztett lábbal, farkesővélva álldogált egy pezsgőpavillon ajtaja előtt.

— Cató, — szóltam hozzá hallkan, mialatt eléje léptem, — hát itt kell viszontlátnunk egymást, Ós-Budavárában? Így el-lumposodtál kedves kutyám, ide jutottál?

Cató panaszosan, bocsánatkérőleg dörögölte hozzám szép, formás, csontos fejét, én pedig nyakravalója után nyultam, hogy hazavezessem a tékozlót. De ő erre hatalmas szökkenéssel kisiklott a kezem alól, s mire utána néztem, már csak távoli, gyors lihegéséből sejtettem, merre futott; a tér tulsó oldalán látott meg a villamos ivlámpa alatt egy tarka kutyát, a milyen tudvalevőleg nem csak egy van a világon. —

Aztán egész éjjel hiába kerestem volna, sehol sem találtam meg Catót.

Pedig, ha hazajött volna velem, mindent szívesen megbocsátottam volna neki.

Mert Cató remek fiatal példány volt az angol doggok közt. Mikor még egy eszterendővel ezelőtt, odahaza volt nálunk, ugy szerrettük, dédelgettük, becéztük, akár egy családtagot. Bár külön ebédet kapott a konyhában, mégis ha az asztalhoz ültünk, s ő fel-

tolta az állát az abroszra — éppen odáig ért, — s aztán egy zsemlyeszetre elkezdett idegesen hörögni, egyikünk sem tudta megállni, hogy ne ossza meg vele a legjobb falatját.

— Nesze Cató,

— Da haszt, kedves kutyám . . .

És összemosolyogtunk, a hogy behabzsolta a pecsenyedarabkát; mint a hogyan a kényeztetett gyermek apró neveltlenségein szoktunk néha mosolyogni.

Aztán a kivel meg volt előgedve, annak a falatok lenyelése után barátságosan a kezét, akarom mondani a melsőlábát nyujtotta.

— Köszönöm, öreg; ez jól esett.

Buba a familia királykisasszonya — mint hívtuk, — mindjárt mind a két tenyerét nyujtotta neki, s Cató ilyenkor glédába vágta magát s két lábra állva, mind a két melső lábával pacsit adott. Igazán, kedvesen kómikus látvány volt, a mikor ez a félelmes erős állat ilyen figurát csinált magából; körülbelül olyan, mint mikor egy kemény, vén katona kacagó unokái közt négykézláb topog a szőnyegen és mumust játszik velük.

Ebéd után, tudniillik mikor a telhetet

Magyar ipar és magyar gazdák.

Igen gyakran, — sőt egyre gyakrabban esik szó mostanában agrárizmusról, merkantilizmusról és nagyon sokan úgy fogják fel a jelszavakat, mint a melyek egymásnak ellenségei, mint a melyek egymás mellett, megse férhetnek, a melyek egymást tönkretenni, lerombolni akarják. Pedig e tekintetben nagy a tévedés: az igazi agrárlista a tisztességes ipart a tisztességes kereskedelmet soha se tekintette ellenségeinek, soha se magát a merkantilizmust, hanem csupán annak a túlkapásait ostromozta. Az agrárlista jól tudja azt, hogy Magyarország naggyá és gazdaggá csak akkor lehet, ha azok a nyersanyagok a melyeket termel, idebent nyerne feldolgozást és elfogyasztást s megszűnik az az annomália; hogy nyersterményeinket olcsón elvitetik ki külföldre s feldolgozott állapotban sokszor tízszeres áron hozzák vissza.

Abból a közel 1000 milliónyi behozatalból 50—75% tisztán munkabérekre esik elképzelhető tehát, e rettenetes nagy összegnek csak fele is magyar honos, magyar munkásoknak birtokába jutna, mennyivel nagyobb lenne azok fogyasztási képessége, mennyivel több liszt, hus, zöldség fogyna el az ország határain belül. Elérkezne mindjárt az idő, amikor nyersterményeinkkel nem volnánk ráutalva a külföldre, mert idebent nyerne azok piacot és elfogyasztást, elérkezne a külön vámterület ideje is, a mikor nyugodtan mehetnénk abba bele, mert kiviteli feleslegünk nem, vagy csak jelentéktelen lenne.

Valóban megfoghatatlan az, hogy nekünk, agrikulturnak államnak nem csak a szorosabb értelemben vett gyáripari behozatalunk mily óriási, de nyersterményekben is milyen jelentékeny. Alig hihető — pedig úgy van, hogy gyümölcsből s gyümölcskonzervekből 34 millió korona értékűt hozunk be, pedig kitűnő gyümölcsöket termelünk s Kecskeméten Rimaszombatban kitűnő gyümölcskonzerváló gyáraink is vannak. Hántoló malmaink borsó-

szükséglete 98.6% külföldről kerül hozzánk, borból 15 millió korona árát, szénből 15 millió métermázsát, sertésárút 2.8 millió korona értéket hoznak be. Arról meg jobb nem is beszélünk, hogy gépekért különösen pedig női gépekért, vászonművekért ruhaneműkért különösen pedig női pipere cikkekért mily óriási összegek mennek külföldre, holott ha léteznek is ilyen anyagokat készítő gyárak az országban, azok terményeiket nem képesek itt értékesíteni, hanem kénytelenek azt elvinni külföldre, hogy azután az ottani gyáros nagy haszonnal hozza azt vissza. Egy magyarországi kefégyáros kitűnő minőségű keféket készít, anyagát Londonba viszi ki s egy ottani gyár cége alatt hozza vissza s adja el természetesen kétszeres áron.

S miért van ez így? Mert mi magyarok vagy nem tudjuk felfogni helyzetünket, a magyar ipar terjedésének jelentőségét, vagy csak álhazafiság van bennünk. Nátunk a hazafiság a nagyhangon való politizálásban nyilvánul a miből semmiféle haszon nincsen, nem pedig közgazdasági helyzetünk tanulmányozásában és ösmeretében a mely ösmeretek pedig parancsolólag kiáltják: *hogy minden magyar embernek csak magyar ipari terméket használnia.* Az egyének nem szabad annyira önzőnek lenni, hogy csak saját személyére gondoljon s egyébvel se törődjön, ha jól megy a sorsa egy családnak kell tekinteni az egész magyar nemzetet s szívvel lélekkel azon kell törekednie, hogy ezen család tagjának jó sorsa legyen, mért csak melegedik, gyarapodik, gazdagodik az egész tűzhely. Ennek pedig mulhatatlan kelléke hogy egyrészt a földművelő sokat termeljen s azt jól értékesítse, másrészt pedig hogy ne sok pénzzel adózzon ipari termékekért a külföldnek, hanem hogy a pénz is ide bent maradjon az országban, emelve annak fogyasztó képességét, az egésznek vagyonsodását.

Kis ember—szegény ember.

A szegénység nem zárja ki azt, hogy a mostoha életrend s viszonyok között élő ember ne legyen legalább is épp oly derék, jellemes és hasznos tagja a társadalomnak, mint a milliókkal rendelkező bankár, földbirtokos, sőt azt sem zárja ki, hogy a kis egzisztencia ne legyen lángész, aki hatalmas tehetségével nagy szolgáltatásokat tudna tenni az emberiség közügyének, a haladásnak és tökélesedésnek, amely felé örökös utban van.

Nem érdektelen tehát annak a fejtegetése, hogy a polgároknak az állam beavatkozására szoruló jogviszonyai berendezésével jelenleg mennyiben uralkodik a jogegyenlőség, s mi volna a teendő arra nézve, hogy az e téren uralkodó visszásságok eltűnjenek vagy kevesbedjenek.

Ismeretes dolog, hogy az életviszonyok mai mozgalmas és feldő állapotában a törvények, rendeletek és egyéb szabályok oly számassak és bonyolultak, hogy azokban a szakember is nehezen igazodik el. Éppen azért megbecsülhetetlen a hivatalos egyének abbéli szolgálata, amelyet ezek a közönség, a felek érdekeinek megvédésében hatóságok előtt gyakorolnak. Mert nincs az a bírói függetlenség és pártatlanság, amely, mindkét fél érdekét egyaránt megóvná, különösen a jogviták folyamán, s így rendesen a járattanabb, a kevésbé közlékenyebb természetű, legtöbbszór tehát a gyengébb fél huzza a rövidébbet. A jogegyenlőség szempontjából szükséges tehát, hogy a szakszerű jogvédelem minden ügyben és minden egyenre egyaránt kiterjesztessék. Ennek lehetőségét elvben minden jogállam — hazánk törvényhozása is — elismeri, de a gyakorlatban alkalmazását a jogügyek nagy csoportjára, éppen a legkisebb ügyekre és a jogkereső egyének, jelentékeny részére, éppen a legszegényebbekre nézve megnehezíti sőt legtöbbször lehetetlenné teszi a szakszerű jogvédelem drágasága.

Hogy tehát maga az elv ne legyen pusztán szó, a szakszerű jogvédelmet mindenkire s minden ügyre, hozzáférhetővé kell tenni. Aki tudja azt, hogy a szegény embernek néha pár garasnyi követelése reá nézve épp oly fontos, mint a gazdagok százakra vagy ezrekre menő peres vagyona; aki tapasztalta, mennyi herce-hurcával, költséggel idővesztéssel jár a munkaidejét mulasztó embernél a perlekedés, az belátja nézetünk helyességét.

len állat az ő külön, konyhai ebédjét is elköltötte, hatalmas tagjaival végignyújtózott a pamlag előtt; kékbé játszó tiszta acélszürke szőre úgy lényelt ilyenkor a napon, akár a selyem. Formás, csontos fejét fektében féloldalt fordítva, csillogó okos szemét akkor is ránk függesztette és úgy lélezte, hogy ha süttében van, megesködött volna rá; ember.

Sohasem gondoltuk volna, hogy valaha elhagyjon bennünket.

Pedig elhagyott.

Egyszer csak délutáni sétája alkalmával eltűnt; és nem jött haza, csupán késő éjjel, úgy egy óra tájt éjjel után.

A kaput természetesen zárva találta, de hiszen nem azért volt ő olyan okos kutya, hogy ne tudott volna segíteni magán. Nem is helytelenül úgy okoskodott, hogy ha ő edafent a lakásban akkor kezd ugatni, mikor az előszobából ajtónyílást hall, akkor viszont fordítva a házmester is valószínűleg kifogja nyitni a kaput, ha ugatást hall.

Elkezdett hát torkaszakadtából vonítani a kapu előtt s ezt a hangos műveletet addig folytatta, amíg vagy valaki a járó-kelők közül meg nem sajnálta s becsöngetett helyette a kapun vagy pedig az utcai lakásbeliek föl-

lem ebredtek a folytonos üvöltésre s látván, hogy Cato — a kit jól ismertek — van odaküint, föl nem rázták ők a házmestert, hogy eresse be az állatot, mert a szemüket sem tudják lehunyni a nagy ugatástól.

A házmester erre kinyitotta Cato előtt a kaput s a nemes dogg besurant a házba.

A lépcső alján azonban — miként másnap a házmestertől hallottam — megált és újra ugatni kezdett, mindaddig, míg a házmester rá nem jött, hogy voltaképpen miért is ugat? A semmirekélő állat ugyanis hozzá volt szokva, hogy ha velem vagy velünk jött haza, a házmester felkísért a lámpával a lépcsőn s most is ehhez kötötte magát, a házmester pedig csakugyan kénytelen volt lámpájával föl kísérni egészen lakásunk ajtajáig s itt ráadásul be is kellett, hogy csöngessen, ha nem akarta, hogy ismét botrányos vonítás legyen.

Igy történt Cato hazajövetele az első éjjelen. Mert ahogyan „kedves kutyám“ megkezdte az éjjeli kimaradásait, épp oly következetesen folytatta is. Nem volt este, hogy valami uton — módon el ne illant volna hazulról, vagy séta közben, s nem volt éjszaka, hogy egy óránál hamarabb érkezett volna

haza. Itthon aztán, mikor a szolga kinyitotta neki az ajtót, mint a bünös, surrant be a szobába, rendes fekvőhelyére, ahol úgy össze kunkorodott, mintha sohasem tett volna egyebet az alvásnál.

Hasztalan ütöttük, korbácsoltuk, ez így volt nap-nap után. Este hat-hét óra tájt genialis szökés, éjjel után genialis hazatérés.

Egetett a kíváncsiság, hol tölti tulajdonképpen az estéit a tékozló állat. Mert, hogy valami meghatározott helyre jár, abban távozásának és hazajövésének rendes idejét tekintve egy percig sem kételkedtem.

— Ennek van valakije, — konstátáltam s rendkívül érdekelt, ki lehet az a négy lábú teremtetés, akiért máskülönben annyira elkényezteteti, kényelemszerető Cato nyugalmas otthonát, családias vacsoráját, sőt jóformán gazdái kegyét is ily merészen kockára tette.

Keresztül — kasul csatangoltam esténként a várost, de talán sohasem találtam volna meg, ha a véletlen nem vezet egyszer a belváros egy szűkebb utcájába, a hol egy szép, fekete orru, nyulánk, nagy fehér agár társaságában láttam a mi dognunkat. Sohasem felejttem el, milyen boldog lihegéssel ugráltak keresztül — kasul egymáson, hogy mara-

A szegényvédők rendszere, melyet törvényünk elfogadott, nem elégíthet ki minket, mert egyrészt nagyon sok és megalázó fontossággal jár, másrészt pedig csak a teljesen vagyontalanokra terjed ki. Aztán, ha már ráfanyalodik is a kispolgár erre a keserves utra, cseberből-vederbe esett mert idejét a bíróságok helyett a községi elöljáróságánál kell elvesztegetnie, ahol jól össze is szidják, hogy mondjuk husz különféle, egy-két követelése miatt husz hivatalos bizonyítványt kell kiállítaniok. Ez a módja tehát a szakszerű jogsegélynek nem felel meg a jogegyenlőség követelményeinek. Célszerűbb módja volna az ingyenes jogvédelem szerepe állami alapon, úgy hogy azt bárki igénybe vehesse. Más módja az ingyenes jogvédelem rendezésének a társulás vagy szövetség. Ha alkalmas a társulás az élet majdnem minden viszonyaiban, ha páratlan sikerekre vezet a gazdasági élet minden terén, miért volna rossz és hátrányos gazdasági munkák eredményének és jövedelmüknek megóvásában, biztosításában és megvédésében

H i r e k.

Felhívás előfizetésre.

A Komárom és Vidéke az új évvel V. évfolyamába lépett. Megerősödve hazafias lelkesedéssel és meg nem félemlíthető bátorsággal s becsülettel folytatja azt a munkát a melyet ezelőtt 5 évvel megkezdett. Nem nagy hangú kijelentésekre, hanem tettekre hivatkozhatunk. A Komárom és Vidékének nincs szüksége arra, hogy rámutasson ama munkálkodásra, melyet a függetlenségi eszmék diadalra juttatása, közügyeink javítása, a hazafias érzés ébrentartása érdekében ernyedetlen kitarással önzetlenül, csupán a közjó előmozdításáért folytatott. Lapunk a független sajtó hivatásához képest örködött a közügyek tisztasága felett. Nyilvánosságra hozta a visszaéléseket, egyszersmind méltányolta a közhasznú törekvéseket. De erőnket megacézolta,

kodtak, persze csak játszva és mint hemzsegték a kövön, a kapu alatt a hol ő, a szép nyulánk, fehér kutya lakott. Mögöttük a házmester éppen becsukta a kaput s a két szerelmes nagyokat szökve kergetőzött végig az utcán a gyér lámpák alatt s eltűnt a sarkon a szemem elől. A szomszéd utcából hallottam nyihogásukat s aztán hangjuk is eltűnt közelemből.

Reggel, a mikor fölkeltem, az én Catom, összekunorodva, még jóízűen aludt a szőnyegen a pamlag előtt. Talán álmodott is, egy fürgé nyulánk agárról, a kinek olyan sima, fehér szőre, olyan szép, hegyes kis füle és olyan bájos fekete orra van.

Aznap meghagytam, hogy Catot nem szabad többé bántani a kimaradásaiért. Végre is mindenki ott tölti idejét, ahol a legszivebben van.

lelkesezésünket fokozta az, hogy hazafias közönségünk mindezeket a Komárom és Vidékétől várta a multban s várja a jövőben. Ez buzdít bennünket, hogy lankadatlan erővel folytassuk az egészséges közélet fejlesztésére, a nép jólétére s vármegyénk és városunk lakosságának boldogulására irányuló munkánkat. Midőn őszinte örömmel mondunk tehát ez alkalommal köszönetet a város és vármegye hazafias közönségének azon támogatásáért, melylyel lapunkat körülvette, kérjük, hogy bennünket lelkes támogatásában részesíteni sziveskedjék.

Előfizetési árak:

Egész évre helyben	4 K	vidéken	6 K.
Fél évre	2 "	"	3 "
Negyed évre	1 "	"	1.50 K

Hazafias tisztelettel
a „Komárom és Vidéke“
szerkesztősége és kiadóhivatala.

NAPLEMENTNÉL, ALKONYATNÁL.

*Naplementnél, alkonyatnál,
Szomorkodom a sírodnál...
Könynyem áztatja fejfádat
Édes-e ott lent az álmod?*

*Miről álmodsz? szerelmünkről
Holdvilágos csendes estről
Midőn szívünk egybe forra
Boldog lett az első csókra.*

*Át álmodod ismét újra,
Hogy mult el sok boldog óra,
Hosszú álmod csendes legyen
Találkozunk... majd oda fent,*

Pet-ti.

— **Kitüntetés** Ő felsége a király *Fasching* Frigyes 12 gy. ezredbeli főhadnagynak legfelsőbb elismerését és kitüntetését adományozta.

— **Távozó vadászszóalj.** A 19-ik számú vadász-zászlóalj mely már több év óta városunkban állomásozott április 6-án búcsút vesz Komáromtól, s új helyőrsége Klagenfurt lesz.

Egyszer azután a belvárosi házból, a hová Cato járt, egy inasféle jött hozzánk (Catonak tudniillik rajta volt a nyaka-övén a lakásunk címe) és jelentette, hogy gazdája, valami öreg báró, tiszteltet és figyelmeztet bennünket, ügyeljünk a doggunkra, mert Milka, a fehér agár a délután megveszett a jó szerencse, hogy idejekorán le tudták löni.

És Catót azóta senki sem látta, csupán én, a nyár végén odakint Ós-Budavárában. Sárgásan fénylő szemét határtalan szomorúsággal vetette rám, a hogy szétterpesztett lábbal, farkcsóválva áldogált egy pezsgős pavillon ajtaja előtt.

— Volt egyszer — mondta nekem ez a nézés — volt egy szép, fehér agár...

— **Állam segélyek.** A vallás és közoktatásügyi miniszter a Baji községi ovoda részére 120 korona a Kecskédi ovoda részére 80 koronát, továbbá a Tatatóvárosi egyesület polgári leányiskola fentartási költségeinek részben való fedezésére 1800 korona állam segélyt engedélyezett.

— **A szintársulat Nyitrán.** Szintársulatunkra Nyitrán jó napok járnak. A közönség megkedvelte a társulatot, kielégíti a változatos műsor és a nyitrai sajtó külön-külön meleg dicséreteket ír a társulat egyes tagjairól. Legutóbb Moly Margitnak szentelt a Nyitra külön cikket, méltatva fényes művésztalentedét, gyönyörű hangját és énektudását, azonfölül pedig a kis művész nő nyitrai társadalmi pozícióját. Moly Margit ugyanis a nyitrai társaság kedvelt tagja, az ottani leányegyesület díszelnöke, akit szeretettel vesznek körül a nyitrai uri családok. A másik elismeréssel teljes cikk Sik Rezső nagy művészi kvalitásait dicséri.

— **A győri kamara üdvözlése.** A győri kamara táviratilag üdvözölte Kossuth Ferenc, kereskedelmi minisztert és államtitkárát, Sztéryni Józsefet legmagasabb királyi kitüntetésük alkalmából. A Kossuth Ferenchez intézett üdvözlőtávirat így szól: „Legfelsőbb kitüntetés alkalmából fogadja Nagyméltóságod a győri kereskedelmi és iparkamara nevében tolmácsolt őszinte szerencsekívánatainkat. Jerfy Antal elnök Szendrői Mór titkár.” — A Sztéryni Józsefhez intézett: „Fogadja Nagyméltóságod a belső titkos tanácsosi méltóság adományozása alkalmából a győri kereskedelmi és iparkamara nevében kifejezett legjobb kívánatainkat. Jerfy Antal elnök, Szendrői Mór titkár. Az üdvözlő táviratra Sztéryni államtitkár még a délután folyamán válaszolt: „Kereskedelmi és iparkamarának Győr. Hálásan köszönöm a szives megemlékezést. — Sztéryni.

— **Pályázat jegyzői állás.** Halálozás folytán megüresedett Gúta községi jegyzői állásra pályázat hirdettetett, a választás április hó 9-én d. e. 10 órakor Gúta község házában fog megejteni.

— **Ipari munkások jutalmazása.** A győri kereskedelmi és iparkamara ez évben is pályázatot hirdet az ipari és gyári munkások kiváló szorgalmának és jó magaviseletének jutalmazására, mely célra a kereskedelmi miniszter öt 100 koronás jutalmat és elismerő okleveleket fog a kamara kerületében kiosztani. E jutalmakra pályázhatnak: magyar állampolgárok, kik tén. leges ipari munkában egy és ugyanazon helyen legalább 15 évi megszakítás nélküli ipari munkát tudnak felmutatni és rendes munkabéruk vagy keresetük évi 2000 koronánál nem nagyobb. A hiteles okmányokkal és munkakönyvvel felszerelt kérvények folyó évi május 15-ig nyújtandók be a kamarához.

— **Gútai orvosi állás.** A gútai községi orvosi állásra pályázati hirdettetett. A választás 1908. évi április hó 9-én Gúta község házában.

— **A komáromi iparosok szervezkedése.** A komáromi iparosok közt mozgalom indult meg iparos kör megalakítására. Mi is csak örömmel vesszük az iparosok eme mozgalmát mert hisz az iparosok vannak a legtekintélyesebb számba s dacára ennek mind ez ideig oly helyük, oly helységük nem volt hol önállóan érdekeik megvédelmezésére össze jöhettek volna. Azonban az ily körnek nem csak üzleti de szellemi haszna is van mert a kör van hivatva arra, hogy az iparosságot össze tartsa társadalmi életet teremtsen köz-

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izgatást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint ahogy értéketlen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

tük. Mint haljuk a napokban lesz e tárgyban egy elő értekezlet mely az alapszabályokat dolgozza ki, és az alakuló közgyűlésre bizottságot küld.

— **Jóváhagyás.** A kisbéri kath. egyház-község önkormányzati szervezeti szabályait a Vallás és közoktatási miniszter 28654 számú rendeletével jóváhagyta.

— **Halálozás.** Both János nyug. községi tornatanár 65 éves korában e hó 1-én elhunyt.

— **Angyal kellet az égnek.** Sulyos csapás érte Theiss Keresztély helybeli posta segéd tisztet midőn március 29-én szeretet kis leányát Olgát a halál tőle elváltatá. A kis halott temetése 31-én ment végbe. A gyászba merült apát s a fájdalom sújtott anyát vigasztalja az igaz részvét.

— **A V. H. O. Sz. gyűlése.** A VHOSz-nek igazgatósága tegnap délután Szávay Gyula elnöke alatt Budapesten ülést tartott. Az igazgatóság ezuttal is több új tagot vett föl, az idei közgyűlés idejéül pedig június 29-ét, helyéül Sopront jelölte ki. Elvben elhatározta, hogy a szövetség szervezetének olyan átalakítása iránt tesz a közgyűléshez előterjesztést, hogy a szövetségbe ne csak a hivatásos hírlapírók, hanem a vidéken lakó írók is beléphessenek.

— **Dunántúli Dalos szövetség versenye** Piros pünkösdi ünnepén hódító utra indulnak a nagy Dunántul dalosai. Székesfehérvár látja őket szíves vendégül. A „Dunántúli Dalos-övetség“ ugyanis ez évben ott tartja meg tizenötödik, tehát jubiláris diszközgyűlését és vele kapcsolatosan versenyt rendez. Ezelőtt 15 évvel a szövetség megalapítói, számolva a nehézségekkel, legvérmesebb reményükben sem merték hinni, hogy eljön az idő, midőn az egész ország értelmisége fokozódó érdeklődéssel fogja kísérni minden lépésüket. Az állam rendszeresen segíyezi ma már versenyeit, a Dunántul minden jelentősebb városa pedig v etelkedve hívja versenyek tartására. A versenyek mindig nagy méretűek lesznek, mindig több és több érdeklődőt vonnak körükbe. A városok élete e versenyekkel erős lüktebe jön s jótékonyan hat azok egyhangúságára. Eddig Győr, Sopron, Komárom, Tata, Pécs, Nagykanizsa hívták meg és látták ritka vendégszeretettel a dalosövetséget. A június 6. 7. és 8-án Székesfehérvárott rendezendő versenye bizonyára méltóan fog beilleszkedni eddigi versenyei díszes keretébe. A székesfehérvári ünnepség programja egyébként a következő lesz: Június 6-án délután a városháza téren gyülekeznek a szövetségbe tartozó dalárdák, melyeknek zászlóit a székesfehérvári hölgyek megkoszorúzzák. Június 7-én délelőtt lesz a szövetség jubiláris, közgyűlése és esetleg zászlójának felszentelési ünnepélye. Ugyancsak 7-én délután kötött hangverseny. Június 8-án pedig díszhangverseny a Székesfehérvárt felállítandó Szent István szobra javára. A székesfehérváriak nagy ünnepséggel készülnek fogadni a városunkban összegyűlő dunántúli dalosokat.

— **A vigyázatlanság áldozata.** Életével fizette meg vigyázatlanságát Hegedüs Sándor csi születésű komáromi pályafenntartási munkás. Maga a megdöbbentő eset a következő: folyó évi április hó 1-én este 6 óra után, midőn a rendes napi munkáját Hegedüs Sándor elvégezte, a komáromi vasuti állomásnak Ószőny község határában tolatás közben két kocsi között átt akart menni, abban a pillanatban mikor Hegedüs Sándor a két kocsi közé lépett, a vonat mozgásba jött s a kocsik ütközője közé került szerencsétlen embert az ütközők agyonyomták úgy, hogy pár percnyi kinlódás után meghalt. A szerencsétlen véget ért fiatal ember saját maga lett vigyázatlanságának áldozata, mert ha meggyőződik arról, hogy azon sín páron tolatást végének, bizonyára elkerülhete volna gyászos végzetét s nem rohant volna olyan könnyen bele a halál torkába.

— **Vakmerő betörés.** Rut hálátlansággal fizetett meg Horváth István Kreft Ferenc vendéglősnek azért, mert őt mint csapost felfogadta. A mult hét folyamán lépett be Kreft Ferenchez az enyveskezü jómadár, de ugylátszik a dolognak ő is a könnyebb oldalát szerette, a nem dolgozást, tehát gondolt egy merészet és már a felfogadás napján alaposan megdézsmálta gazdáját. Ugyanis délben tizletbe lépven, éjjel pedig felfeszítvén gazdája szekrényét, onnan cselédkönyvét ki lopta, valamint elemelt még 20 korona készpénzt utazási költségre, és hogy az időt is pontosan tudja egy dupla fedelű ezüst zsebórát láncsal, újjaít felékitette 2 aranygyűrűvel s hogy utja élvezetessé váljon egy skatulya trabuco szivart is elemelt. De feltörte a vendégszobát is, onnan egy asztalterítőbe ami csak elemelhető solt mindent becsomagolt s hogy ne is szomjazzon, hát még egy pár üveg bort is magához vett, netánni lelkiismeretfurdalások lecsillapítására. Mikor mindezekkel szépen és sikerrel elkészült, kifeszítette a kaput, a batyut a kapu alatt hagyva fiakkerért sétált. Visszatérve a szállodához még ő figyelmeztette a csomagot feltevő kocsis gyereket, hogy vigyázzon, mert a csomagban törékeny tárgy van, azután pedig szépen, mint aki dolgát jól végezte tovább zónázott a városból, rendőrségünk nem kevés boszankodására.

— **Lelketlen anya.** Az emberi elvete-medettség, a bestiális legborzasztóbb példája azon büneset, mely most a csendőrséget foglalkoztatja. A környei uton levő kuthban egy egyhónapos fiugyvermek hullát találtak. A törvényszéki boncolás megállapította s fulladás következtében beállott halált és azt is, hogy a boldogtalan csecsemő élve került a kuthba, mert gyomrában tetemes mennyiségű viz volt. A csendőrség a legszélsebb nyomozást indította meg a bünső anya kiléte iránt, mind- eddig azonban eredménytelenül.

* **A háztartás vezetésében** jelentékeny szerepet játszik a pecsétes vagy szinehagyott ruháknak vegyi tisztítására vagy festésére, melyeknek eszközöltetésére legjobban ajánlhatjuk a fővárosban is legelsőrendűnek elismert *Berketz Istvan utóda* (tulajdonos Kovács Endre) legrégibb *kelme, selyem és vegytisztító intézetet* (Budapest Kinizsi-utca 14.) hol a férfi és női ruhák, kelmék, szövetek, függönyök, csipkék, stb. festése vagy vegyi tisztítása a legmeglehetőbb eredménnyel teljesítenek. Férfi és női ruhák fejtelten állapotban festetnek. Vidéki rendelések a legpontosabban gyorsan és jutányosan eszközöltetnek.

— **Tejfehér tenger.** A „Namontia“ személyszállító hajó a mult év augusztus hó 6-án a indiai oceanon hajózott, amikor este felé a víz hirtelen hófehérré változott. Körülbelül egy negyedóraig úgy tűnt fel a hajón levőknek, mintha a hajó tejben haladt volna előre. Ez a csodálatos jelenet mindaddig tartott, miglen a hold teljesen fel nem tűnt. Wastensohn A. R. kapitány felemliti, hogy hasonló tünetet 1888-ban ugyancsak augusztus havában észlelte már Jáva sziget partján is, de ekkor erős tengeri moraj előzte meg. Ennek az újabb tünetnek még az a nevezetessége is volt, hogy fehéredéskor roppant sok repülő hal emelkedett ki a tengerből, sőt a hajófedélzeten is halomszámra szedték össze őket. A tenger megfehéredésének okát a tenger alján levő mészkőanyag felbugygyanása okozhatta, vagy pedig a tenger sűrű sótartalmanak a felkavarodása és sajátos fénytörése idézhette elő, melyet a fölkelő hold fénye keltett.

* **Görvénykóros gyermekek** szedjék a „Sirolin Roche“-t. Ez a legjobb creosot-ké- zitmény, melyet a gyermekek a legszívese- ben szednek. Kitűnő hatással van az általános jóérzésre. Az orrsecretiók elmúlnak és a da- ganatok visszamennek. Jobban használ mint csukamáj-olaj és vas, melyekkel párhuzamo- san is jó ideig használható. Kapható a gyógy- szertárakban.

— **A költöző madarak érkezése.** A vizi- szárnyasok és gázlók egy része már megér- kezett s amint fölmelegszik az idő, pár nap alatt itt lesznek az éneklő madarak is, melyek védelmi szempontból különös figyelmet érde- melnek. Az erdők, mezők dalos szárnyasai tulnyomó részben rovar táplálékkal élnek s mérhetetlen mennyiségben fogvasztják a her- nyókat, kártékony rovarokat, férgeket s mint ilyenek megbecsülhetetlen hasznos szolgálót teljesítenek. Amint a rügyek kifészenek, csak- hamar kezdetét vészi a fészekrakás. A leg- több madár tavasztól a nyár végeig legalább háromszor költ nálunk. Ez idő alatt különös oltalomba veendő, mert a fészkelés ideje alatt jut az ember legkönnyebben a szár- nyasok közelébe s ez idő alatt okoznak a fészekraklók legnagyobb pusztítást a hasznos madarak családjában. Ilyenkor a leghelyen- valóbb a lelkeszek, tanítók jó akarata, ember- séges szeretettől át hatott ihelme a köznéphez és tanulóifjúsághoz; ilyenkor kell a hatósá- goknak közegeiket többszörösen figyelmez- tetni a törvényre s a törvényes erővel bíró rendeletekre, melyek a madárvédelemről szólnak, mert a szigorú ellenőrzés ilyenkor jár legnagyobb haszonnal.

Anyakönyvi hírek.

1908. évi márc. 6-tól — ápr. 3-ig.

Születések:

Csoka János, Mészáros László, Koncz Ilona, Deák Ferenc, Broczki Julia, Nagy Ilona, Lengyel Sándor, Tóth Zoltán, Szalai teréz, Pittenbacher József, Nagy Pál, Gábor Gizella, Odor László, Tarics Sándor és József ikrek, Léránt Jolán, Weisz Józsa, Schwarz Imre, Blázsovits Erzsébet, Gál János, Árvay József, Farkas Károly Német Dezső, Gruber Ella, Sárkány Géza, Oláh Erzsébet, Pelikán József, Csizmazia Margit, Keszeg Ilona, Lengyel György, Puhringer Rudolf, Predanoczy János, Gyentői Rozália, Hörömpöli fiú halva szül. Mórocz Klára, Csiki Eszter, Zajda Mária, József, Lelovics József.

Házasságok:

Kruzik József és Szénássy Gizella, Török Bódog és Kovács Ilona, Jánke János és Suha Erzsébet, Blumenstein Vilmos és Stern Regina, Csukás Gyula és Molnár Julia, Metlesich Károly és Nagy Zsófia, Wachslér Dávid és Schwarz Gizella, Krausz Salamon és Weisz Margit, Mészáros Lajos és Bagótsi Lidia.

Halálozások:

Németh István 1 h., tüdőlob, Csicsó György 68 é., gyomorrák, Biró Károly 71 é., gümőkór, Szijj József 73 é., szivbaj, Maller János 78 é., aggkor, Meltschek Mária 6 h., tüdőlob, Jókay Géza 62 é., izzadmányos mellhártyalob, Vig István 8 n., görcsök, Lőrincz Erzsébet 14 h., görcsök, Komjáthy Zsigmond 54 é., szívtültengés, Mezei Ferenc 28 é., gümőkór, Fischer Emil 20 é., gümőkór, Deák Ferenc, 65 é., agyvérömleny, Kardos István 49 é., agyvérömleny, Bergmayer Károly 8 h., görcsök, Stank Allin 36 é., gümőkór, Weisz Dávidné 53 é., gyomorrák, Poniczky László 81 é., végel- gyengülés, Gurdár Ferenc 39 é., hasihagymáz, Küli Kálmán 54 é., gümőkór, özv. Braun Adolfné 77 é., aggkor, Tomascsek Pál 60 é., szivbaj, Wrabel Mária 73 é., szivbaj, Koczián József 11 n., ránggörcsök, Guzsaly Györgyne 73 é., agyvérömleny, Par Sándor 70 é., agyhártyalob, Gál Károly 77 é., szivbaj, Theiss Olga 14 h., hörglob, Czanik József 68 é., aggkor, Beth János 65 é., gyomorrák, Csere János 73 aggkor, Petruich János 23 é., vízbefulladás, Lelovics József 2 n., tüdőlob.

Törvénykezés.

Komárom, 1908. márc. hó

§ Sulyos testi sértés. Kopa Lajos 1907. évi október hó 20-án este 8 óra tájban Tata-bányán Feldmann György tatabányai bányamunkást zsebkéssel szándékosan de ölési szándék nélkül, fejbe szúrta s rajta ekként 20 napon túl gyógyult testi sértést ejtett; ezért őt a kir. törvényszék 1 hónapi fogházra ítélte.

§ Lopás. Laux József a komárom-ujvárosi pályaudvaron, 1908. évi február hó 9-én, nyílt helyről egy zsák körülbelül 50 kgr. szenet ellopott; s ezért 6 hónapi börtönrre lett elítélve.

§ Gondatlanság által okozott súlyos testi sértés. Kun Károly 1907. évi július hó 11-ik napján, délután 6 óra tájban, Magyar-szőlgyén község határában, Lehotkai Károly előtte menő takarmánnyal megrakott kocsját elmellőzni akarván, az útszéli partra sebesen hajtotta kocsját, úgy, hogy az utra dőlt s a benne tilt Nágel Andrásné magyarszölgyéni Jakos Lehotkai lovainak farához kiesett és ennek következtében bal szemén és orrán 8 napnál hosszabb ideig gyógyult testisértést szenvedett, mely cselekményeért a kir. törvényszék 4 napi fogházra ítélte.

§ Sulyos testi sértés. A kir. ügyészség ifj. Hagelmayer Lőrinc ellen, hogy ez folyó évi január 1-én, Aziat Ferenc házában, előzetes szóváltás után Sonderegger Károlyt szándékosan úgy meglökte, hogy Sonderegger Károly a vaskályhának hanyatt esett s a vaskályha ledőlven, az ott teának elkészített forró víz Sonderegger Károlyra ömlött, a ki ennek folytán 20 napon jóval felül, sőt életveszélyes sérüléseket szenvedett, ezért 14 napi fogházra ítéltetett.

Felelősszerkesztő: Ecsői Dénes.

Laptulajdonos: A Komárom és Vidéke lapkiadóvállalat

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM és SZÁJVIZ

HIRDETÉSEK.

2601 szám.

b. v. 1908.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közölni teszi, hogy a komáromi kir. járásbíróóság 1908. évi V. II. 72. számú végzése következtében dr. Mockovcsák Géza bpesti ügyvéd által képviselt Hutiray Lajos bpesti lakos javára Özv. Madarász Ernőné ellen 6214 kor. 4 fill. s jár erejéig 1908. évi február hó 11. n. foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1600 kor. becsült szódagyártógép szóda és gázöröstüvegek és egyéb tárgyakból álló ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a komáromi kir. bíróság V. II. 747/1908. számú végzése folytán 6114 kor. 4 fill. tőkekövetelés, és eddig összesen 339 kor. 61 filléren bírósággal már megállapított költségek erejéig megtartás esetén a felülfoglaltatott követelése érdekében is N. Ócsán adós által bérelt szódagép kamrában 1908. évi április hó 4. napjának d. e. 8 órája határidővel kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Felhivatnak mindazok, akik a befolyandó vételárra nézve a hitelező követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben az, hogy részükre a foglalás korában eszközöltetett volna, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt bírói kiküldötttel szóval vagy írásban bejelenteni tartoznak.

Kelt Komáromban, 1908. évi március hó 21. napján.

Ivanics Gyula
kir. bírósági végrehajtó.

RÓZSAFÁK

kétéves magas törzsű rózsafák, gyök-beajtott bokorrozsatók késő őszi virágzó 200 fajban dus választékú virágpalánták jutányos áron eladottnak és házhoz szállítottnak

KEMPNER-féle

KERTÉSZETBŐL

BAJ-TÓVÁROS.

Szíves megrendeléseket elfogad Veszpremi Manó divattáru kereskedő.

Özv. Kemnerné Vozivodszky főkertész

TÓVÁROS.

12-15

LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HAZAI
GYÁRTMÁNYÚ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK

KAPHATÓK MINDEN JOBB
PÁPIRKERESKEDÉSSEN

KOMÁROMI FŐRÁKTÁR:

„PANNONIA“ könyvkereskedés
KOMÁROM, BAROSS-UTCA 6.

Szőlőajtványok: hiányok pótlására 2 éves dus gyökérral, zöld ojtással készítve ezre 100 frt. Telepítésre gyökeres zöldajtvány ezre 80 frt. Telepítésre sima zöldajtvány ezre 45 frt.

Fásajtványok: gyönyörű példányok, fajtisztán ezre 100 frt. Szépséghibával, eredési biztosítással ezre 45 frt. Mind Ripária-portálisa ojtva a következő fajokban. **Fehér borfajok:** Olasz Rizling, fehér és piros Szlankamenka, Furmint, Sárféher, Mézestehér, Ezerjő, Erdő Bakator, Kövidinka, Mirkovácsi, Muskotályok, Hárslevelű, Sauvignon, Bánáti Rizling. **Vörös borfajok:** Nagy burgundi, Oportó, Ngmes Kadarka, Aramon. **Csemegefajok:** fehér és piros Chasselas, Passatutti, Tokaji Chasselas, Ezredéves, Muskotályok stb. Sima Ripária-portális I. oszt. 8 frt, sima Ripária-portális II. oszt. 3 frt, gyökeres Ripária-portális I. oszt. 16 frt., gyökeres Ripária-portális II. oszt. 10 frt., gyökeres 2 éves gyökerű 18 frt. **Hazai nemes vesszők** sima 4 frt, a fenti fajokból. Ojtványaimért teljes felelősséget vállalok s ha a vevő azzal nem volna megelégedve, azt visszaveszem s pénzt visszadom. Előlegül az ár 1/4 részét kérem beküldeni. **Hegyi bor** fehér 50 kor, siller 50 kor, vörös 60 kor.

Székely I. József Gyöngyös, (Hepesm.) Szt.-Urbán templom.

Spitzer Adolf és Társa **BUTOR** áruháza

Rendkívüli nagy választék. Szolid készítmények.

Mérsékelt árak.

Kedvező fizetési feltételek. Jókai-utca sarok.

Kossuth-tér és

Varró gépek

Singer
Kayser
Gritzner
Centrál bobbin
Adria karikahajos

varró gépek

részletfizetésre kaphatók

SPITZER ADOLF és Társánál

Kossuth-tér és Jókai-u. sarkán.

Szőlőoltvány! Szőlővessző!

A világhírű Delaware adja a legjobb bort; oltani permetezni nem kell! Gyökeres 1000 drb. 100 kor., sima 50 kor. Szőlőoltványok ezere 140 kor., a legnemesebb fajokból. Árjegyzék ingyen. Rendeltetési cím:

Szigyártó Nagy Mihály
Felsőszeged, (Somogym.) 1-16. I/18.

Császárfürdő BUDAPESTEN. Nyári és téli gyógy hely a magyar irtalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénes hévízi gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes szappanfűrdők, úszóak, török-, kő- és márványfűrdők; hőleg-, szénsavas- és villamosvíz-fűrdők. Ivók, és helégzési kúra. 200 kényelmes lakosztoba. Szolid kezelés jutányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve.

Az igazgatóság

Szőlőoltványok

miniszterileg elő-
irt minőségben, 22
faj csemege, 28 borfaj-
ban, háromféle alanyon

fajtisztán, meszes talajra is.

Gyökeres vessző Portalis, Solomis, Monticola, Aramon, Rupestris, Ganzin 1. és 2. sz. kapható:

Vállalati szőlőtelepnél
Billéd, Torontál-megye.

Legolesőbb árak.

Készlet:

419,000 oltvány, 250,000 gyökeres.

Árlap ingyen.

Az intézőség

Értesítés.

Van szerencsém értesíteni a t. építő közönséget miszerint elváltak új épületeknek teljes elkészítését, javításokat, valamint tervek, és költségvetések, készítését, a legjutányosab árákért, felelőség mellett.

Az építő közönség b. pártolását kérve maradtam

tisztelettel

Kürthy Lajos

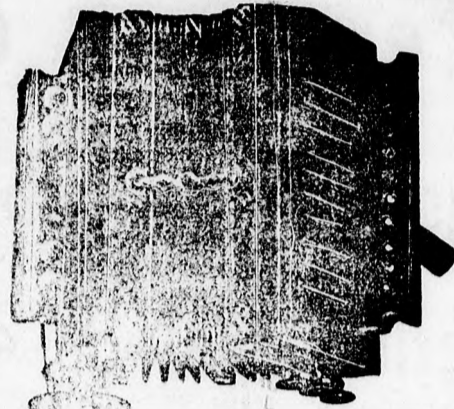
Képesített kőmester és építési vállalkozó.
Komárom Viz-utca 16.

Megszabadul a gondoktól

ha egy szórakoztató hangszert hozat magának

Wagner

a HANGSZER-KIRÁLY-tól
Bpest, VIII. József-körut 15/v. sz.
Telefon 67-85.

Több polgári zenekar, számos zeneiskola és a fővárosi hadsere szállítója. — Magyarország legnagyobb hangszer-áruháza különlegességi hangszerekben. —

Harmonika tapsantókkal és csörgökkel.

Ezen hangszer, olyannyira czélszerű és eredeti, hogy mindenhol kedvelik. Középnagyságu csinos szekrényben 10 billentyű szabadalmazott nickel sarokvédővel, háromszoros erős hangokkal, dupla fuvó és kapcsolókkal, szabadalmazott tapsantókkal és csörgökisérlettel, melyek az indulóknál és csárdásoknál jutnak érvényre. Ára magyar önkéntes iskolai és magyar dalokkal együtt 12 K.

Uj! „FUVÓORGONA“ Uj!

Ezen hangszere bárki 1 óra alatt megtanulhat játszani 44 czm. hosszú, 12 czm. széles, csontbillentyűzettel keményfa szekrényben 17 ujezüst gyűrűvel díszítve, — iskolával, dalokkal együtt ára csak 8 korona.

Wagner-harmonikák, elismert jó hanggal írt 2,50, 3, 4, 5, 6, 8 forint és feljebb. **Wagner-hegedű** 3, 4, 5, 6, 8 forint és feljebb. **Wagner-fuvola** 2, 3, 4, 5, 7 forint és feljebb. **Harmoniumok** iskola-, templomi és házi használatra alkalmi vételárban. Az összes zenekari-, iskola és egyéb más hangszerek olcsóbb árban és jobb minőségben mint bárhol. — **Képes hangszer-árjegyzék ingyen.** —

Csak egy papír szívünk, ez pedig

ABADIE

Muschong-buziásfürdői

SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

SZÉNSAVAT

a világhírű buziasfürdői szénsavforrásokból szodavizgyártás vendéglősöknek s egyéb ipari célokra össze nem tévesztendő mesterségesen előállított kiadós szénsavval. — Megbízható szigoruan lelkiismeretes kiszolgálás.

BUZIASFÜRDŐI ÁSVÁNY- és GYÓGYVIZEK

1/1 és 1/2 literes üvegekben.

Szív- vese és hólyagbántalmaknál utól nem ért gyógyhatás.

Elsőrendű asztali víz!

Felvilágosítással készséggel szolgál

Muschong-buziasfürdői szénsavművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziasfürdőn.

Sürgönyeim: Muschong Buziasfürdő.

Interurban telefon 18. szám

Ügyes helyi ügynökök felvételnek.

Fizessünk elő,
 Komárom legszókimondóbb, legfrisebben
 értesült, független, valódi 48-as érzelmi
 politikai hetilapjára, a

Komárom és Vidékére

Előfizetési ár:

Egész évre helyben	4. kor.	vidéken	6. kor.
Fél évre	2. "	"	3. "
Negyed évre	1. "	"	1.50 "

Egyes szám ára 8. fillér.

Hirdessünk a „Komárom és Vidéke“-ben, mert a „Komárom és Vidéke“ minden példányát több mint 20.000 ember olvassa.

!! MINDEN HIRDETÉS OKVETLEN CÉLRA VEZET !!

A hirdetési árak nagyon jutányosak.

 Tessék ajánlatot kérni.

KOMÁROM és VIDÉKE

PÁRTONKIVÜLI FÜGGETLENSÉGI 48-as HETILAP

Megjelenik: vasárnap a kora reggeli órákban.

Előfizetési ár:

Egész évre helyben 4 korona, vidéken 6 korona.
Fél évre " 2 " " 3 "
Negyedévre " 1 " " 1.50 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kisbaross-utca 1 sz.

Előfizetési és hirdetési díjakat a kiadóhivatal veszi fel.

Apró hirdetések egyszeri közlése 15 szög 1 kor.
Minden további szó 6 fillér. Nyiltéri közlemények
garmond sora 30, petit sora 40 fillér.

Kéziratokat nem adunk vissza.

VI. évfolyam.

13-ik szám.

Komárom, 1909. április hó 18.

Tavaszi munkakedv.

Az idej tavasz mintha egészen más volna, mint a többi. Máskor is örömmel üdvözöltük a hosszú, esüggesztő tél elmúltával a tavasz beköszöntését, de most, jóformán az egész országban, hatványozott mértékben örülnek a tavasznak, mintha a tél elmúltával egy sötét, nyomasztó érzés költözött volna el az emberekből.

A husvétet, a feltámadás magasztos ünnepét ez idén régen nem tapasztalt melegséggel ünnepelték az ország lakói. Most hogy végérvényesen ragyog a tavaszi nap, valami különös, lekesítő munkakedv tölt el mindenkit, tette dologra készen áll minden ember.

Az idej husvét megkönnyebülést hozott az egész országnak. A háboru réme, mely minden borzalmával fölötünk lebegett, eltűnt és az ünneppel egyidejűleg beköszöntött a minden oldalról várva-várt béke. Borzalmakra tett tavaszra voltunk elkészülve, az ország gazdasági munkakedve stagnált és most, hogy a borus felhők eloszlottak csak érthető, hogy az embereket a verőfényes, derűs, békés tavasz a leg-

teljesebb, a legfokozottabb munkakedvvel látja el:

Az ország minden részéből olyan hírek érkeznek, amelyek arról számolnak be, hogy a háboru elmúlását mindenütt a legteljesebb megnyugvással fogadták és a munka, mely épen a háborus hírek következtében megakadt, most mindenütt rendben és fokozottan tovább folyik.

Az ipar, a kereskedelem és egész gazdasági életünk rövid tespedéséből felszabadult és a tavaszi béke folytán hatalmas lendülettel smét a virágzás felé indult.

Az illetékes hatóságok most nagy munkakedvvel látnak hozzá a városok rendezéséhez és egymásután olyan intézkedések történnel, amelyek a városok és azok lakóinak gazdasági érdekeit van hivatva megjavítani.

Az alkotási kedv most mindenütt nagy és ha csak a fele megvalósul amit terveznek, ugy óriási lesz a haladás.

De valjuk meg őszintén, sok is a tennivaló minden téren. Iparosaink a lanyha iparparpártolás, kereskedőink a külföldi behozatal, közönségünk pedig a drágaság s egyéb mizériák miatt emel-

ték fel tiltakozó szavukat, mindezideig azonban hiába és ha most történik is olyan valami, ami érdekeiket előmozdítja, annak csak örülni lehet.

Az idej rügyfakasztó tavasz tehát a béke jegyében született meg, nagy munkakedvet öntött az elcsüggedt emberekbe és bizzunk abban, hogy e munkakedvnek látható eredményei is lesznek.

Vajha így lenne. Vajha mielőbb egészséges viszonyok köszönhetnének e sok megpróbáltatást szenvedett országra.

Hirek.

Berinkei Bálint

A tollnak egyik független és megalkuvást nem ismerő munkása hunyta le örök álomra fáradt szemeit: Berinkei Bálint hírlapíró társánk, lapunk és a „Komáromi Hírlap" volt szerkesztője és egyik alapítójának személyében, ki április 8-án 51 éves korában költözött el közülünk. A függetlenségi eszmének törhetlen és elszánt híve dőlt ki Berinkei Bálintban, ki a nehéz időkben nagy szolgálatot tett a helyi függetlenségi pártnak, amelynek mindvégig munkás jegyzője volt.

„Komárom és Vidéke" tárcája.

A NŐHODÍTÓ.

Írta: Gáspár Jenő.

A vendéglő törzsasztalánál borozó társaságtól Nyék Tamás városi főlevéltáros elbucsozott, holott, — mint mondani szokás — az idő még fiatal volt.

— A viszontlátásra urak, nekem dolgom van.

A főjegyző évődve szolott utána:

— Tamás, Tamás, már megint asszony van a dologban.

Nyék Tamás di-zkréten mosolygott és távozott.

A társaság egyik tagja, egy mostanában ide helyezett adótiszt, szinte bosszusan jegyezte meg:

— Érthetetlen, hogy micsoda érdekesség veszi körül ezt az embert. Mióta ide áthelyeztek csupa titokzatos dologot hallok, a melyek mind a Nyék személyével vannak összefüggésben. Állítólag a városnak csaknem minden asszonya szerelmes belé.

A főjegyző helyeslőleg bolintott:

— Valóban így van. Ennek a Nyéknek nagy szerencséje van a nők körül.

— De hát miért, az Istenért miért? — kérdezte az adótiszt hiszen ezen az emberen a legjobb akarat mellett sem lehet hódító vonásokat felfelezni. Alakja nem a leginponálabb, mert el van hizva. Aztán kopasz, nehézbajású, rőtbarjuszu ember. Ugyan mi a csodaért szeretik az asszonyok ezt az embert.

— Hja kérem ezt bizonyosan nem lehet tudni. Annyi tény, hogy valami varázslatos, valamely delejszerű hírnévvel lopta be magát az asszonyok szívébe. Gyanitok ugyan valamit, de hát biznysággal még sem merem erről a dologról véleményemet nyilvánítani.

Az egész társaság érdeklődéssel tekintett a főjegyzőre. Nyék Tamás híres nőhódítási mindenkit érdekeltek. Várták a folytatást.

— Mindnyájan tudjátok — szolott a főjegyző — hogy ez a Nyék meglehetősen jól nősült. Gazdag és szép leányt vett feleségül. A fiatal asszony azonban egy rossz szokást hozott magával. Kacér volt, tulságosan kacér, bár nem voltak különösebb céljai a meghódított férfiakkal. Ez a szokása még leánykorából maradt reá, mert már akkor is körülrajongták udvarlói. Nyék Tamás imáda

a feleségét, egyuttal azonban a legnagyobb mértékben féltékenykedett reá, amely féltékenykedést éppen az asszony kacérkodása okozta. És itt álljunk meg egy percre, mert itt következik az a halavány gyanum, a melyről szólottam és ennek alapján most már le is adhatom véleményemet.

— Halljuk, halljuk — zugta kórusban a társaság.

— Azt hiszem hogy ez a Nyék egy ügyes, ravasz kopé és sok szó fér az ő nőhódításaihoz, melyekben szerintem ő maga teljesen ártatlan. Azt hiszem bizonyos érdekből teszi Nyék, hogy magáról intim és titokzatok kalandokat híresztel.

— Lehetetlen, szolott közbe az anyakönyvvezető, hiszen például Beregi Zizivel, a gyönyörű szőke primadonnával való botrányáról minden ember tud. Az egész városban senkinek sem sikerült a hideg primadonnát még csak meg sem közelíteni, ő azonban még mást is elért nála. Nyék feleségét névtelen levélben figyelmeztették, hogy az ura minde delután a primadonnánál uzsonnázik és tényleg az asszony ott is érte az urát. Kis hja, hogy a fiatal, különben kacér Nyéknek meg nem potozta a primadonnát.

Berinkei Bálint Ógyallán született 1858 február 14-én és iskoláit magán uton végezte el. 1878—1898 években a vármegyét szolgálta, melynek hasznavehető és munkás hivatalnok volt. Harminc éves volt, mikor a helyi sajtónak szolgálatába állt és 1891—1896 években Fittler Jenő oldalán szerkesztette a Komárommegyei Közlönyt. Mikor ez a lap megszűnt, a Komáromi Hírlap alapításában volt tevékeny része és azt Kolbe Dezsővel 1897—193 években, utóbb pedig 1907—1908 években önállóan szerkesztette.

Haláláról gyászjelentést adott ki a családja a Függetlenségi kör és a Vendéglősök szikvizet termelő szövetkezeté, amelyek díszes koszorút helyeztek ravatalára. Temetése husvét vasárnapján ment végbe a ref. temető halottas házából, hol megjelent a vármegyei tisztikar, a Függetlenségi Kör és a gyászoló közönség.

— **Veres kakas Naszvadon.** Még nem is heverték ki a naszvadiak a múlt évi tűzvész csapását és már is újabb pusztulás réme köszöntött be hozzájuk. E hó 7-én, szerdán, este 11 óra körül Haris Péternek temető mellett háza gyuladt ki. A nagy szélben a lakosság nem is gondolt a mentési munkálatokra és eszt vesztve szaladt egyik helyről a másikra. A tűz innen az imelyi uti házakra csapott át. — Összesen vagy 50 ház melléképületeivel együtt lett a tűz áldozata. A kár annál nagyobb, mivel legtöbbször földhöz ragadt szegény embereket ért a csapás.

— **Megmérgezett család.** Futó tűzként terjedt el városukban kedden reggel azh hír, hogy Berkes Ferenc komáromi fuvaros családja valami végzetes tévedés folytán mérgezésnek esett áldozatul. Két leánya, a 28 éves Juliska és 17 éves Etel kedden reggelre mérgezési tünetekkel iszonyu kínok között meghaltak. Édes anyjuk pedig súlyos betegen fekszik Allitólág házilag készített édespálinka okozta a mérgezés. A hullákat szerdán délután boncolták fel.

— **Hagymáz pusztítása Tatabányán.** A múlt hó végén Tatabányán a hagymáz lépett fel, amely oly merveteket öltött, hogy immár 1000-nél több megbetegedés történt. A betegség állítólag az ivóvíz folytán terjedt, miért is az összes kutak lezárták és csak forrált vizet szabad a lakosoknak inniok.

— **Budapesti tudósítás.** Az épített község körében országsszerte élénk érdeklődés nyilvánult meg a múlt évben **Ifjabb WALLA**

A főjegyző gunyosan mosolygott.

— Nem tudok belátni a dolgok mélyébe. A navtelen levelet maga Nyék írta a feleségének, a primadonna mindenbe be volt avatva s egyszerűen cinkostársa volt Nyéknek.

— Lehetetlen, lehetetlen zugott föl a társaság.

— Már pedig az így van. Beregi Zizi azóta férjhez ment a társulat hősszerelméhez és jó múltkor maga a hősszerelmes lelezte le nekem a dolgot. Nyék le akarta szoktatni feleségét a kacérkodásról és a primadonna volt ebben a szerepben a partnere. Nyék dolga várokozason felül sikerült. Az egész város a színésznővel való viszonyáról beszélt, az asszonyok szemében kezdett ez a Nyék érdekes lenni és a felesége is most már más szemmel nézte.

— És a többi titokzatos kaland? — kérdezte az anyakönyvvezető.

— A többi kalandban van már valami, ami igaz. De ezeket a kalandokat Nyék a színésznő jóakarátának köszönheti, mert azóta valami Don Juan színben ragyog a nők előtt és azok be is ugranak neki. Hogy kölömben az én következtetésem mennyire helyes, bizonyítja az is, hogy Nyék Tamásné teljesen

JOZSEF cementáru és műkögyár vállalata iránt, s legnagyobb bizalom abban nyert kifejezést, hogy főmegesen keresték fel megbízásaikkal a vállalatat **VII., Rottenbiller-utca 15 sz. a.** irodáját és raktárát, mely a megrendelő közönséget a legkiválóbb gyártmányai szolgáltatásával a legmesszebbmenőleg kielégítette a márványmozaik lapok, mintázott cementlapok, karmantus beton övek stb. gyártmányával. Elvállal: különböző lapburkolásokat, granit-terazzo munkákat stb. aktáron tart: valódi metlachilapokat, keramit-, fayence- és keiheimi lapokat valamint mindenemű építési anyagokat. Legújában pedig ipartelepének megnagyobbításánál gyárában külön **kőfaragó mőkő osztályt létesített**, hol karszt, vörösmárvány, granit, mészkő stb. utánzatu műkőmunka, mint lépcsők, balusztrádok, lábazatok stb. előállításával foglalkozik egy eddig is kitünően bevált módszer szerint.

— **Félingyenes helyek tödőbetegeknek** A tátrahazi tödőbetegek szanatoriumban május hó 1-én három ágyalapítványi félingyenes hely lesz betöltendő, amelyre vármegyei, városi vagy magántisztviselők, kereskedők tanulók, illetőleg ezek családtagjai pályázhatnak.

— **Triesti Általános Biztosító Társulat.** (Assicurazioni Generali) Budapest, V. Dorottya utca 10. Lapunk mai számának „Közgazdaság” című rovatában közöljük a Triesti Általános Biztosító Társulat a legnagyobb, leggazdagabb és a legrégebb biztosító intézetünk melegeinek főbb számadatait. Teljes méreleggel a társaság mindenkinek, aki e céből hozzáfordul a legnagyobb készséggel szolgál az intézet elfogad: **élet-, tűz-, szállítmány, és betöréssel-lopással elleni biztosításokat.** Közvetít továbbá; jégbiztosításokat a magyar jég- és viszontbiztosító r. t. valamint baleset elleni biztosításokat az Első o. általános baleset elleni biztosító társaság számára. A társulat helybeli főigényköse **Komáromvidéki takarékpénztár r. t.**

— Az „Egyetértés” egyike a legrégebb magyar lapoknak. Fennállásának hosszú ideje alatt teljesen megkedveltette magát a magyar intelligens közönséggel, úgy hogy ma az Egyetértés a legolvasottabb és a legelterjedtebb politikai napilap. Ezt az óriási eredményt pompás tartalmával, kitünő hirszolgálatával és azokkal az elsőrangú összeköttetésekkel szerezte meg, amelynek a révén nemcsak a magyar lapok között lett a legelső, hanem a legnagyobb külföldi lapokkal is fölveheti a

megváltozott A világért rá sem néz egy most már más férfura, imádja férjét, dédelgeti, cirogatja — sőt félti is. Ha Nyék hazulról elmegy, az asszony mindig duzzog és kitör belőle a szemrehányás, hogy őt most megint magára hagyja, hogy bizonyosan megint valami kalandra indul.

A társaság figyelemmel hallgatta a főjegyzőt és most már mindenben igazat adtak neki. A főjegyző még mosolyogva megjegyezte.

— Annyi azonban tény, hogy ez a Nyék egy szerencsés ember. Egészen jól beleléle magát ebbe a helyzetbe és most már amellet, hogy hivatásos nőcsábító, akit nehezen lehet kiűzni a nyeregéből, még egyuttal a legboldogabb családi életet is éli.

LIPIK
BIZTOSAN GYOGYITJA

versenyt. Az „Egyetértés” teljesen ingyen kitünő **vasárnapi mellékletet** nyújt olvasóinak amely az aktuális eseményekről közöl gyönyörű képeket és elsőrangú hazai és külföldi írótól hoz szépirodalmi dolgozatokat. Aki tehát az „Egyetértés”-t tartja, az nemcsak egy kiváló magas színvonalon álló napilapot kap, hanem egyuttal pompás szépirodalmi képes hetilapot. Az Egyetértés előfizetési ára egy évre 28 korona, felévre 14 korona negyedévenként 7 korona. Mutatványszámot kívánatra szívesen küld az Egyetértés kiadóhivatala, Budapest. VI. Estvös-utca 32.

— **Kiss szerencsése nagy.** Köztudomású hogy a m. kir. osztálysorsjáték tervezete a legkedvezőbb nyeresi esélyeket nyújtja Nagy nyeresmények mellett számos kisebb nyeresemények vannak és különösen az, hogy a fele a kibocsájtott sorsjegyeknek — tehát minden második — nyer, az oka, hogy a nagyközönség minden rétege kipróbálja szerencsését. Ezer és ezer ember lett ilyen uton gazdaggá. Az új sorsjáték I. osztályának huzása május 19 és 21-én lesz — Tegyen szerencsekísérletet és vásároljon sorsjegyet az előnyösen ismert KISS bankházban (Budapest, Kossuth Lajos-u. 13. mert pontosan es lelkismeretesen szolgálja ki vevőit és mert Kiss szerencsése nagy!

— **A labdázás vége.** Szőlős községben múlt héten, vasárnap több társával labdázott Puhár György odaváló 28 éves földmives. Játék közben Kubicek Istvánt a labdával megdobta, mire ez dühbe jött és forgópisztolyt rántott. A pisztolylyal Puhára lött, kit batszemén talál a golyó. A súlyosan sebesültet beszállították a helybeli Emberszaretet kózkórházba, a tettes ellen pedig megindították a vizsgálatot.

KÖZGAZDASÁG.

— **A Triesti Általános Biztosító Társulat.** (Assicurazioni Generali) I. évi március hó 18-án tartott 77-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1908. évi mérleget. Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1908. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 972.108.481 korona 17 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 42.331.825 korona és 78 fillérre rugtak. — Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 19.086.145 korona 5 fillérrel 283.242.702 korona 29 fillérre emelkedett. A tűzbiztosítási ágban, beleértve a betöréssel- és tűkkörüveg biztosítást a díjbevétele 17.570.409.609 korona biztosítási összeg után 28.866.290 korona 38 fillér volt, miből 10.652.942 korona 55 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétele 18.213.347 korona 83 fillérre rugott és ez összegből 13.079.112 korona 8 fillér mint díjtartalek minden tehertől menten jövő évre vihető át. — A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 122.098.054 korona 94 fillér. A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevétele kitett 3.577.201 kor. 84 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1.655.986 korona 53 fillérre rugott. Károkkért a társaság 1908-ban 39.751.656 korona 71 fillért és alapítása óta 938.794.591 korona és 91 fillért fizetett ki. E kártérítési összegből hazánkra 184.687.233 korona 43 fillér esik. A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 20.890.707 korona 37 fillérre rugtak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti nyereség-tartalék, mely 6.300.000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamigadozására alakított tartalék, mely az idej átutalással együtt 13.017.104 korona 53 fillérre rug, továbbá felemelendő a 160.00 kor. rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az idej átutalással 1.413.602 korona 84 fillért tesz ki. Részvényenként 600 arany frank osztalék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az idej átutalások folytán 323.629.347 korona 57 fillérről 346.151.371 korona 42 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 68.422.455 korona 68 fillér. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 29.099.869 korona 33 fillér. 3. Letémenyezett értékpapírokra adott kölcsönök 3.124.531 korona 51 fillér. 4. Értékpapírok 219.102.504 korona 80 fillér. 5. Követelések államoknál és tartományoknál 5.613.421 korona 24 fillér. — 6. Tárcaváltók 786.489 korona 29 fillér. 7. A részvényesek biztosított adósszelei 8.820.000 korona. 8. Készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával 11.182.099 korona 57 fillér. Összesen: 346.151.371 korona 42 fillér. Ezen értékekből 68.8 millió korona magyar értékekre esik.

Felölsszerknsztő: **Ecsedi Dénes.**
Kiadja „Komárom és Vidéke” lapkiadóvállalat.

Köszegen, Vas megye vasuti állomás.
Dr. Dreiszker I.
Orvosi bizyoggyintézele

és szanatoriuma egész éven át nyitva.
Rendszer: Prusnitz-Winternitz és Kneip. Az intézet körül van véve gyönyörű feynyves darral, közelben a legszebb séták. Tiszta szobák, kitűnő ellátás, gondos orvosi felügyelet. Gyógykezelések: Cég, gyomor, bél, máj, vesese aók, csuszos bántalmak, főrbaók, különösen lupus Basedow kór, agy és gerincbajok hűdése stb. Alkalmaztatik: szénsavas fürdő, napfürdő, víz n. ozás, massage, hízaló kura. Napi ár 10 kor., ebben bennefoglatatik: lakás, 3 szori étkezés, fürdő, villanozás, massage, rendszeres orvosi gyógykezelés és kiszolgálás üdülő és több díszköltségeinek napi 8 K-ért. Prospektust meg a ü az igazgatóság.

Fleischmann Sámuel
bádogos mester

Elvállal mind e szakmába vágó munkákat a legjutányosabb árak mellett.
— Zománcozott edény raktár. —
Kossuth Lajos-tér 2 szám.

GRAMAFONTULAJDONOSOK

Lemezeiket legelőnyösebben változtathatják

a Gramafonhanglemezek közp. ny. létesítési irodájánál
Budape t. VII., Dohány-utca 30. — Prospektus és lemez-jegyzék

INGYEN. 10.000 ny zene- és énekelvétel. Magyar, főt, cseh, német, szerb, lengyel, horvát, román, ruthen, olasz, francia, angol, orosz, török, arab, héber stb.

Elsőrendű hanglemezek 1 koronától 4 koronáig kaphatók.

Külön osztály használt gramafonokból és lemezekből.

LEGNAGYOBB-SZŐLŐOLTVÁNYISKOLA
AZ ÁLLAMI FELÜGYELET MELETT LÉTESÜLT
MILLENNIUM
TELEP
NAGYŐSZ
TORONTÁL M.
TERJEDELME 500 KAT. HOLD
KÉSZLET SOK MILLIÓ
ÁRJEGYZÉK INGYEN

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM   NEM A MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

MAYFARTH PH. és TSA. szabadalmazott

önműködő „SOPHONIA“-ja mégis a legjobb permetező szőlőknek, komlós ültetvényeknek, gyümölcsfakárosítók kiirtására, levélbetegség ellen való védekezésre, a szegecs és tormáncs stb. megsemmisítésére.

Hordozható és kocsi-ra szerelt permetező 10, 15, 60 és 100 liter folyadék számára petroleum-keverő-készülékkel vagy anélkül.

Tessék ábrázolatot és leírást kémi a cztól

MAYFARTH PH. és TSA.

gepgyárak, különleges gyár borsajtók és gyümölcsértékesítő gépek számára.
Több mint 620 arany-, ezüst-éremmel stb. kitüntetve.

BÉCS III, Taborstrasse 71.

Kimerítő képes árjegyzék ingyen. — Képviselek és viszontelárusítók kerestetnek.

Dr. Ö sósórszesz a legkiválóbb háziszser, kapható az összes drogeriákban s minden jobb fűszer és vegyeskereskedésbe
Kistűveg 30 f., közép tűveg 1 korona, — nagy tűveg 2 korona.

GESSLER SIEGFRIED

cs. és Kir. udvari szállító, József főherceg cs. és Kir. feásége Kamaráé szállítója

BUDAPEST,

ajánlja Külö-legességét, az

„ALTVATER“ NÖVÉNYLIKORT
és egyéb finom likörgyártmányait, valamint
ezüst üstben főtt valódi málnaszörpöt.

AKI

saját magát, vagy gyermekeit a **KÖHÖGÉSTŐL,** rekedtségtől katharustól, számarköhögéstől, elnyálkásodástól és légesőcatorrustól meg akarja menteni, az vegyen orvosilag kipróbált **Kaiser-féle**

Mell-karamellák

4 fenyővel
5500 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány tanúsítja a biztos hatást.

Csomagja 20 és 40 fill.
Dobozenként 80 fillér.

Kapható Komáromban: **Schmidthauer Lajos** és **Kovách Arisztid** örökösei gyógyszerárában. — Nagymenyeren **Angyal Antal** gyógyszerárában.

Óvatosság sohasem árt

azért vegyük a legjobb hygienikus **GUMMI-ÖVSZERT** **Auer**-nél
minta 1 korona, 6 minta 1 kor., 80 fill., 12 minta 2 kor., 20 fill., 4 kor., 20 fill., 6 kor., 20 fillér (bélyegben is küldhető) utasítással és nagy képes árjegyzékkel együtt, amely az összes övszereket és különlegességeket tartalmazza.

AUER H. gummigyárak, **Wien I.,** **Wipplingerstrasse No. 15-24.**

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vesszőeladási hirdetemény.

A nagyméltóságú földművelésügyi miniszterium 609000—1896. sz. szokványrendelet. szerint változtatott első osztályu sima és gyökeres

Ripária-Portális, Rupestris-Monticola és Vitis-Solonis amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra nemesített, fenti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és esemegefajú

gyökeres fás és zöld oltványok, ugyszintén hazai sima és gyökeres vesszők kerülnek nálunk ezen évben nagymennyiségben eladásra

Badacsonyvidéki szőlőtelep kezelősége **Tapolca** (a Balaton mellett.)

Steckenpferd-LILIOM TEJSZAPPAN

A legfinomabb szappan a bőr ápolására és a szeplők ellen.

Mindenütt kapható!

ELISMERT LEGHIRESEBB CSÉPLŐKÉSZLETEK TELJES JÓTÁLÁSSAL ÜZEMBEN BÁRMIKOR MEGTEKINTHETŐK.

ELŐRENEDŐ SZIVÓGÁZTELEPEK ÜZEMKÖLTSÉG. LŐERŐ ÓRÁNKINT KB. 1½-2 FILLÉR. ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA. ÁRJEGYZÉK INGYEN.

HLRHOLES MOTOR VALLALAI BUDAPEST V. VACZI-ÚT 30.

MIÉRT VESZ MINDEN SZEGÉNY ÉS GAZDAG

egy üveget

DIANA sósborszeszt?

Mert a fáradt test okvetlen megkíván egy jó

masszirozást.

Mert bedörzsölés által rögtön elmúlnak a meghűléstől és megerőltetéstől keletkezett és visszamaradt fájdalmak.

Mert különös előnye, hogy már a

masszirozás alatt

mulnak el a leghevesebb fájdalmak.

Nagyon sokan cseppenként cukorra vagy vízbe

veszik

mint étvágygerjesztőt és fájdalomcsillapítót.

Munkásoknak is

kincset ér egy üveg valódi

DIANA sósborszesz.

Bedörzsölés után a fáradt, vagy elernyedtt izmok és idegek visszanyerik természetes frissességüket és rugékonyságukat.

A kik sokat utaznak,

azok minden, az utazásnál elkerülhetetlen kellemetlenségektől és bajtól meg lesznek óva, ha **DIANA** sósborszeszt visznek magukkal. — Mert a **DIANA** sósborszesz iverő és teljesen ártalmatlanná teszi a legrosszabb vizet is, hőségtől vagy az utazásnál más okból gyakran előforduló fejfájás és egyéb bajoknál kellemesen ható enyhítő és házi szer **Hajón utazókat** megóvjaa a rettenetes tengeri betegségekből származó kellemetlen utóbajoktól.

Gyermekápolásnál

valósággal nélkülözhetetlen. Meggátolja, mint óvszer, a test kipállását, a gyakori mandula és toroklobot; fogfájásnál minimálisra redukálja a fájdalmakat.

Munkások,

kik testi erejük után szerzik meg a mindennapi kenyeret, utolérhetetlen, kiváló izomerősítő szert nyernek a **DIANA** sósborszeszben. A fáradt testre üdítőleg hat a gyakori hát és derékfájást meggátolja, néhány előzetes bedörzsölés által.

Az egész országban mindenütt kapható.

Egyedüli készítő: **Erényi Béla gyógyszerész** Budapest, Károly-körút 5.

Minden üvegnek plombálva kell lenni.

Használt „DIANA sósborszesz” üvegeket nem veszünk vissza.

Egy üveg DIANA
sósborszesz 44 HUF

Egy üveg DIANA
sósborszesz 1 KÖR. 20 HUF

Egy legnagyobb üveg
DIANA sósborszesz 20 KÖR. 20 HUF

Póztán legközelebb 6 üveg szállítástól indulva.

Alapítva: **BERKETZ ISTVÁN UTÓDA** Telefon: 864-ben. 03-36.

Cegtulajdonos: KOVÁCS ENDRE.

kelme-, selyemfestő- és vegytisztítógyára

BUDAPEST, IX. KERÜLET, KINIZSY-UTCA 14. SZÁM.

BLUM LAJOS

kőfaragó és sírkő-raktár

magyar művészek által tervezett modern síremlék raktára

BUDAPEST, VIII., KÖZTEMETŐ-UT 4.

Eladás nagyban és kicsinyben.

Márvány, gránit és syenit

SIREMLEKEK

egyszerűbb és díszesebb
kivitelben kaphatók

ELVÁLLAL: építkezési, szobrászati és mindennemű egyéb kőfaragó munkát, nagyobb szabású sírboltok, sírszobrok, uti-kereszt, falburkolatok, emléktáblák készítését, valamint helybeli és vidéki temetőekben síremlék javításokat, sírfeliratok vésését és aranyozását. —

GYŰJTŐTELEPEK:

IV., Váci-utca 51. — V., Lipót-körút 16. — VI.,

Andrássy-ut 50. — VII., Izabella-utca 66. —

VII., Rákóczi-ut 78. — VIII., Üllői-ut 30.

Vidékről hozzám festés, vagy vegytisztítás végett beküldött tárgyak mindenkor

a legnagyobb pontossággal, gonddal,

valamint a legmodernebb technikai eszközök felhasználásával szakszerűen kezeltetnek.